

Geachte Burgemeester Metz, wethouders, dames en heren,

De Alouette helikopter en ik hebben een minder langdurig gezamenlijk verleden dan de Alouette en Soesterberg maar we hebben een aardige historie samen. Het is voor mij dan ook een eer en een groot genoegen om hier vanuit de Koninklijke Luchtmacht een paar woorden te mogen spreken ter ere van de overdracht vandaag van de Alouette III helikopter aan de gemeente Soest.

Zoals u wellicht weet wordt de Alouette III niet meer ingezet door Defensie. Na ruim 51 jaar trouwe dienst viel eind 2015 het doek. Met pijn in het hart heb ik dan ook 3 jaar geleden samen met collega vlieger Raymond Vianen de allerlaatste vlucht van de Alouette in dienst van de Luchtmacht mogen uitvoeren. Een bijzondere vlucht die in mijn geheugen gegrift staat.

Wat maakt de Alouette nou zo'n speciale helikopter? Iedere vlieger, techneut of militair die met, aan of in deze helikopter heeft gewerkt heeft zijn of haar eigen verhaal. Maar een paar karakteristieken komen altijd wel naar voren. Betrouwbaar wordt veel genoemd. De helikopter deed het eigenlijk bijna altijd. Een hele fijne eigenschap kan ik u vertellen, vooral als je met een lid van het koninklijk huis moest vliegen.

Vergevingsgezind hoor je ook veel. Oftewel, de helikopter strafte je niet snel af, ook al bestuurde je hem misschien wel eens minder fijnzinnig. Maar een markante bijzonderheid van de helikopter is toch wel het karakteristieke geluid. De hoog fluitende toon die je uit duizenden kan herkennen. Als ik tijdens een oefenvlucht weer eens 'toevallig' in de buurt was van mijn ouderlijk huis herkende zelfs mijn moeder het aanzwellende geluid van de Alouette waardoor ze altijd op tijd, gewapend met theedoek, in de tuin klaarstond om te zwaaien.

En dat karakteristieke geluid van de Alouette heeft vanaf 1964 tot aan sluiting van de Vliegbasis Soesterberg in november 2008 onafgebroken in het luchtruim boven Soesterberg geklonken. Bijna 45 jaar lang..

Voor die allereerste vlucht van de Alouette in dienst van Defensie moeten we inderdaad terug naar het jaar 1964. De eerste Alouette III, met registratie Alfa 208, werd op vrijdag 31 juli van dat jaar vanuit de fabriek in Frankrijk naar Nederland overgevlogen. De helikopter raakte voor de eerste keer Nederlandse bodem, nog geen kilometer hier vandaan op de Vliegbasis Soesterberg. *(En als het goed is is zelfs een van de bemanningsleden van die vlucht aanwezig vandaag, Dhr Ted Heijblom, hoe bijzonder is dat!).* Deze Alfa 208 was de eerste van in totaal 77 Luchtmacht Alouettes die vanaf 1964 tot eind 2015 een veelheid aan taken heeft uitgevoerd in dienst van Defensie. Het grootste deel van die periode werd de helikopter gevlogen door het 298 squadron dat gestationeerd was op Soesterberg.

In de jaren van de Koude Oorlog werden veel vluchten naar het toenmalige West-Duitsland gemaakt. We ondersteunden de landmacht en oefenden grootschalig optreden op de Noord Duitse laagvlakte. Daarnaast werden ook de nodige Nationale vluchten vanaf Soesterberg uitgevoerd. Zo werden bijvoorbeeld de Nederlandse dijken bewaakt tijdens hoog water, verkenningstaken uitgevoerd, luchtfoto's gemaakt en de nodige VIP'S vervoerd waaronder vluchten met leden van het Koninklijk Huis, de zogenaamde Royal Flights; een taak waar we met gepaste trots nog steeds op terugkijken.

Tijdens maar met name na de Koude Oorlog werden vanaf Soesterberg in de negentiger jaren ook Alouette's ingezet voor vredesoperaties waar Nederland aan deelgenomen heeft, zoals in Tunesië, Noord-Irak, Cambodja en het voormalig Joegoslavië. Het is slechts een greep uit de grote diversiteit aan opdrachten die door de Alouettes zijn uitgevoerd door de jaren heen waarbij ook de meest uiteenlopende zaken zijn vervoerd; modderige landmachers, koninginnen, post, zeehonden... gewonde collega's.

In de laatste jaren voor sluiting van de vliegbasis werden de laatste vier toestellen gevlogen door het 300 squadron welke toen al hier met de grotere Cougar transporthelikopters was uitgerust. Vlak voor de sluiting van de vliegbasis vertrokken deze laatste vier, inmiddels blauwe Alouettes met roepnaam *Bluebirds*, naar de Vliegbasis Gilze Rijen waar ze nog tot eind 2015 operationeel zijn ingezet. Na al die jaren weg van Soesterberg.. naar een Brabantse basis.. het was niet meer hetzelfde.

Er is ruim honderd jaar met een diversiteit aan vliegmachines vanaf de vlieghei, vliegekamp en later vliegbasis gevlogen. Ondanks de sluiting van de Vliegbasis in 2008 blijft Soesterberg een belangrijke plek voor alle luchtmachers. Het Centrum voor Mens en Luchtvaart bevindt zich nog steeds op de Kampweg en is van grote waarde voor Luchtmacht vliegers, crewleden en keurlingen. Het voormalige vliegveld is nu de locatie waar het Nationaal Militair Museum de rijke historie van de luchtmacht aan het publiek laat zien. En het is de plek van 'het monument'. De gedenkzuil luchtvaarders, waar wij luchtmachers nog steeds ieder jaar op onze verjaardag -de oprichtingsdatum van de Luchtmacht 1 juli- stilstaan om onze gevallen collega's luchtvaarders te herdenken. Kortom, de verbondenheid met Soesterberg is er en wordt nog steeds gevoeld. Het is en blijft onze bakermat. De plaatsing van deze Alouette, met registratie Alfa 407, op deze bijzondere locatie benadrukt nogmaals die langdurige en bijzondere band en - maakt hem tastbaar.

Ondanks dat ik al geruime tijd niet meer werkzaam ben op de vliegbasis kom ik nog geregeld in Soesterberg. Zo word ik regelmatig vliegmedisch gekeurd bij het Centrum voor Mens en Luchtvaart hier in het vliegdorp. En ik verklap u nu al dat ik, elke keer als ik in Soesterberg ben, het niet zal kunnen weerstaan om even langs deze oude dame te rijden om haar te begroeten. Soesterberg, zorg goed voor haar! Ze is u van harte gegund!